

Sygn. akt XXIII Ga 254/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Alicja Dziekańska (spr.)
Sędziowie:	SO Agnieszka Grzybczak-Stachyra SO Bolesław Wadowski
Protokolant:	prot. sąd. Kacper Kurowski

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w H.

przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 30 października 2014 r., sygn. akt VIII GC 1218/14

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu dla m.st. Warszawy w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt XXIII Ga 254/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 lutego 2014 r., wniesionym do sądu dnia 20 lutego (...) z siedzibą w H., (...) wniósł o zasądzenie od Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W. kwoty 5.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 9 sierpnia 2013 r. oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezpodstawnego z uwagi na upływ terminu zawitego, w którym powód mógł wystąpić z roszczeniem.

Wyrokiem z dnia 30 października 2014 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód jest właścicielem nieruchomości położonej przy ul. (...), składającej się z działki ewidencyjnej nr (...) oznaczonej w rejestrze gruntów i budynków jako inne tereny zabudowane, dla której Sąd Rejonowy (...), VII Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) dnia 20 czerwca 2011 r., która weszła w życie w dniu 03 sierpnia 2011 r., utworzony został obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. zarządzanego przez Przedsiębiorstwo Państwowe (...). Nieruchomość powoda, na której znajduje się stacja paliw wraz budynkiem handlowo usługowym została objęta obszarem ograniczonego użytkowania ustanowionego powyższą uchwałą.

Pismem z dnia 1 sierpnia 2013 r. powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty, którym zażądał 10.000.000 zł z tytułu szkód wynikających z ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości, których właścicielem był powód, w tym nieruchomości położonej przy ul. (...) składającej się z działki ewidencyjnej nr (...).

W dniu 2 sierpnia 2013 r. strona powodowa złożyła wniosek o zawiązanie do próby ugodowej skierowany do pozwanego, a jako podstawę wniosku wskazała roszczenie o naprawienie szkód wynikających z ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości ul. (...), składającej się z działki ewidencyjnej nr (...), dla której (...) w W., VII Ksiąg wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Powód wskazał, iż na sumę roszczenia składała się kwota 2.000.000 zł należna tytułem zmniejszenia wartości nieruchomości oraz 500.000 zł tytułem kosztów koniecznych do poniesienia, w celu wypełnienia wymagań technicznych budynków posadowionych na nieruchomości.

Rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy stwierdził, iż powód dochodził zaspokojenia swojego roszczenia zgodnie z dyspozycją przepisu art. 129 ust. 1 i 2 ustawy prawo ochrony środowiska, które to stanowią, iż jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części, a w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, która obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Sąd Rejonowy wskazał następnie, iż zgodnie z ust. 4 art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska z roszczeniami z ust. 1-3 można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Podkreślił, że treść cytowanego przepisu rodzi potrzebę wykładni tego przepisu, w szczególności wobec podniesienia przez pozwanego zarzutu naruszenia wskazanego terminu. W ocenie tego Sądu w związku z tym, iż uchwała nr 76/11 Sejmiku Województwa (...), na podstawie której utworzony został obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. zarządzanego przez Przedsiębiorstwo Państwowe (...) weszła w życie w dniu 3 sierpnia 2011 r., zarzuty pozwanego obejmujące zgłoszenie wniosku o zawiązanie do próby ugodowej złożonego przez powoda w dniu 2 sierpnia 2013 r. - okazały się zasadne. Zdaniem Sądu Rejonowego, termin określony w art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska ma bowiem charakter zawity, a więc prawo do wystąpienia wobec pozwanego z roszczeniem wygasa wobec niewykonywania uprawnień przez określony okres czasu – i ta cecha odróżnia termin zawity od innej instytucji dawności, tj. przedawnienia roszczenia. Sąd ten wskazał, że wobec przyjęcia zawitego charakteru terminu ustanowionego w

omawianym przepisie, żądanie wierzyciela musi przed upływem tego terminu przybrać postać sformalizowaną, tj. zostać zawarte w petitum pozwu wniesionego do sądu. Sąd Rejonowy stanął zatem na stanowisku, że dokonane przez powoda wezwanie do zapłaty z dnia 1 sierpnia 2013 r. oraz zgłoszenie wniosku o zawiązanie do próby ugodowej z dnia 2 sierpnia 2013 r. nie stanowiły czynności, które obejmowałyby pojęcie „wystąpić z roszczeniem”, jedynie bowiem wytoczenie powództwa pozwalało na zachowanie dwuletniego terminu przewidzianego w art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska, a skoro przedmiotowy pozew został wniesiony w dniu 2 sierpnia 2013 r., to należało uznać go za spóźniony, co w konsekwencji skutkowało oddaleniem powództwa.

Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości oraz biegłego z zakresu akustyki, uznając iż są one bezprzedmiotowe wobec uwzględnienia podniesionego przez pozwanego zarzutu uchybienia terminowi na wystąpienie z roszczeniem.

O kosztach Sąd Rejonowy orzekł stosownie do art. 98 k.p.c. w związku z § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002r. Nr 163, poz. 1348) w kwocie 1.200 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Z powyższym orzeczeniem nie zgodził się powód, zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 129 ust. 4 w zw. z art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. z dnia 26 sierpnia 2013 r., Dz.U. z 2013 r. poz. 1232) poprzez błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym uznaniu przez Sąd, iż w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości tylko wystąpienie z powództwem do sądu powszechnego skutkuje zachowaniem terminu zawitego, o jakim mowa w przedmiotowej normie prawnej, podczas gdy za zrównaną z tym formę „wystąpienia” z roszczeniem należy również uznać zarówno wezwwanie do próby ugodowej na podstawie art. 185 § 1 k.p.c. jako jeden ze sposobów bezpośredniego

dochodzenia przez wierzyciela swoich roszczeń przed sądem oraz pozasądowe wezwanie do zapłaty,

2. art. 123 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U.2014.121.j.t. z późn. zm.) poprzez przyjęcie, że złożenie przez powoda wniosku o wezwwanie do próby ugodowej do Sądu w dniu 2 sierpnia 2013 r. nie stanowiło zachowania terminu zawitego, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy, upływającego 3 sierpnia 2013 r.,

Apelujący zarzucił także nierozpoznanie istoty sprawy poprzez oddalenie wniosków dowodowych powoda zawartych w pozwie oraz replice powoda na odpowiedź pozwanego na pozew i wydanie wyroku bez przeprowadzenia postępowania dowodowego.

W związku z powyższym apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do Sądu I instancji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego i ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje jako własne. Sąd Okręgowy natomiast nie podziela rozważań prawnych Sądu I instancji, w szczególności w zakresie uznania przez ten Sąd, że wniosek powoda o wezwwanie do próby ugodowej z dnia 2 sierpnia 2013 r. nie stanowił czynności, która w konsekwencji umożliwiła powodowi skuteczne wniesienie przedmiotowego powództwa.

Zauważyć tu należy, iż art. 129 ust. 4 omawianej ustawy w istocie wyznacza 2-letni termin prekluzji, w którym należy zgłosić roszczenie podmiotowi zobowiązanemu, aby zachować prawo jego dochodzenia. W postanowieniu z dnia 10 października 2008 r., w sprawie II CSK 216/08 Sąd Najwyższy wskazał jednak na możliwość odpowiedniego, przez analogię, zastosowania przepisów o przerwie przedawnienia roszczeń do terminów zawitych, jakim jest termin o którym stanowi art. 129 ust. 4 omawianej ustawy. Sąd Najwyższy powołując swoje inne, wcześniejsze orzeczenia wywiódł, iż spór o roszczenie wynikające z przepisu art. 129 ustawy o ochronie środowiska może zakończyć się polubownie jak i że określenie „z roszczeniem można wystąpić” oznacza zarówno wezwanie obowiązane do zapłaty jak i wniesienie pozwu. Z tych względów o przerwie biegu terminu można mówić wówczas, kiedy

czynność ograniczona tym terminem nie została wykonana, lecz przed jego upływem strony podjęły inne działania wskazujące na wolę zrealizowania obowiązku, dla którego istotne znaczenie miała terminowa czynność. Z tych względów uznać należało, iż złożenie przez powoda wniosku o wezwwanie do próby ugodowej w ostatnim dniu

dwuletniego terminu wskazanego w art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska stanowiło skuteczne wystąpienie z roszczeniem, o którym mowa we wskazanym przepisie.

W sprawie niniejszej bezspornym też było, iż strona powodowa dochodzi odszkodowania na podstawie ustawy o ochronie środowiska, powołując się na uchwałę Sejmiku Województwa (...) o nr 76/11. Uchwała powyższa weszła w życie 3 sierpnia 2011 r., a strona powodowa złożyła wniosek o wszczęcie postępowania pojednawczego w dniu 2 sierpnia 2013 r., a więc przed upływem 2-letniego terminu zawitego określonego w przepisie art. 129 ust 4 ustawy prawo ochrony środowiska. Powództwo niniejsze wniesione natomiast zostało 20 lutego 2014r., a więc przed upływem terminu 2-letniego, który zgodnie z art. 124§1 k.c. zaczął biec na nowo.

Mając na względzie, że Sąd I instancji orzekał wyłącznie mając na uwadze kwestię przedawnienia, nie pochyłając się natomiast nad zasadnością samego roszczenia, w tym jego wysokością – uznać należało, iż Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy, jaką jest zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia. Koniecznym zatem było uchylenie wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy winien będzie odnieść się do wszystkich zgłoszonych przez strony sporu na okoliczność zasadności objętego sporem roszczenia twierdzeń i dowodów, mających na celu ustalenie faktu i rozmiaru szkody powoda. Do Sądu Rejonowego będzie oczywiście należało rozważenie potrzeby przeprowadzenia zgłoszonych dowodów, w tym z opinii biegłych i zgodnie z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. ocenienie ich wiarygodności, mocy dowodową i na tej podstawie dokonanie merytorycznego rozpoznania sprawy.

Biorąc pod uwagę powyższe, zgodnie z przepisem art. 386 § 4 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji, pozostawiając na podstawie 108 § 2 k.p.c. Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.